

Басқарма Төрағасының үндеуі

**Құрметті акционерлер, инвесторлар,
клиенттер мен серіктестер!**

**Өткен 2021 жыл біздің «Қазақтелеком» АҚ компаниясы
өзінің цифрлық инфрақұрылымын ұлғайтуды және жаңа
өнімдер мен сервистер шығаруды жалғастыра отырып,
тағы да, соңғы он жылдықтағыдай, акционерлер алдына
қойған барлық міндеттерге қол жеткізді.**

Ағымдағы операциялық қызмет пен болашаққа инвестициялар арасындағы тиімді теңгерімді сақтау есебінен біз дәстүрлі сегменттердегі позицияларымызды нығайтып қана қоймай, біз үшін жаңа нарықтық тауашаларды табысты игере бастадық. Біздің жаңа жобаларға салған инвестицияларымыз Қазақстан экономикасын коронавирус пандемиясынан біртіндеп, жоспарлы түрде қалпына келтіру аясында орын алып жатқанын ескере отырып, біз олардың компанияның өзі үшін де, біздің клиенттеріміз үшін де қажеттілігі мен пайдалылығына сенімдіміз.

Құрметті достар, біздің есеп бойынша жұмыстың соңғы кезеңі Украинадағы оқиғаларға байланысты экономикалық және қаржылық белгісіздік кезеңіне келді. Бағамның құбылмалылығы, жабдықтар мен шикізатты жеткізудегі белгісіздік, Батыс пен Ресей ақпан айының соңында және наурыздың басында бір-біріне қатысты белгіленген жаңа санкциялар пакеттері экономиканың барлық салаларына әсер етеді. Телеком секторы бұл оқиғалардан тыс қала алмайды, егер оның клиенттері мен төлем қабілеттілігі, өкінішке орай, осы жағымсыз үрдістерге тікелей әсер етсе, бірақ біз бұл жерде проблеманы емес, сын-тегеурінді көріп отырмыз. Шығындарды оңтайландыру және жаңа пакеттік ұсыныстар беру есебінен біздің абоненттік базаны да, табыстылықтың өсуін де сақтау міндеті тұр.

Жақында, 2020 жылы біздің Компаниямыздың алдында осындай сын-тегеурін тұрғанын еске сала кетейін: пандемияның әсері және онымен байланысты шектеулер, тұтас салалар айлар бойы тоқтап тұрған кезде, әлемдік және қазақстандық экономика үшін де ықтимал апатты болып көрінген. 2020 жылдың көктемінде елдің халқы мен бизнесі кірістерінің төмендеуі, мүмкін, қазір санкциялардың болжамды әсерінен де үлкен болды, бірақ біз сол кезде Компания он жыл бойы көрсетіп келе жатқан қаржы-шаруашылық қызметіміздің негізгі көрсеткіштерінің тұрақты өсу үрдісін сақтап қала алдық. Біз қазақстандық экономика мен халыққа шоктан айығуға және 2021 жылы біздің акционерлеріміздің табысын өсіре отырып, пандемияға дейінгі өмір салты мен деңгейіне қайта оралуға көмектестік.

Осының барлығы «Қазақтелеком» АҚ шынымен де мықты және тұрақты нарықтық құрылымдардың қатарына кіретіндігін көрсетеді, олар тек қана өздері табысты дамуға ғана емес, сонымен қатар өз клиенттері үшін бөлшек саудада да, бизнес-сегментте де жаңа мүмкіндіктер ұсынуға қабілетті. Қазір байланыс пен ақпарат әлемдік нарықта өсудің жаңа нүктесіне айналуға, телекоммуникациялар кез келген елдің экономикасы үшін өзекті салаға айналуға — біздің Компания осы жалпы планетарлық трендті біздің клиенттеріміздің мүддесіне, серіктестеріміздің мүдделеріне және біздің акционерлеріміздің мүдделеріне пайдалануға ниетті. Біз өзіміздің дамуымыз бүкіл ел үшін револьверлік, жинақтаушы әсер беретін кезге жеттік.

Мен біздің Компаниямыздың барлық жетістіктері біз таңдаған бизнес-модельдің үлкен бейімделуімен байланысты деп есептедім және сенемін, ол «Қазақтелеком» АҚ-ға операциялық тұрақтылықты сақтап, уақыт сын-қатерлеріне, адамдардың өмір салтын және тұтынушылық сұранысты өзгертуге тиімді әрекет етуге мүмкіндік береді.

Қ. Есекеев

«Қазақтелеком» АҚ Басқарма төрағасы

Нақты бір мысал келтірейін: біздің Компания Data-орталықтар салумен айналысатын Қазақстандағы жалғыз құрылым болып табылады — «Қазақтелеком» АҚ осы қуаттылықтарында бүгінгі күні 500 терабайт түрлі деректер жинақталған. Олардың негізінде социумдағы, медицинадағы, саудадағы, логистикадағы жағымсыз сценарийлерді болдырмауға мүмкіндік беретін түрлі құралдар мен өнімдерді құруға, сондай-ақ мемлекет-

тік мекемелер мен бизнес-құрылымдардың неғұрлым тиімді жұмыс істеу модельдерін әзірлеуге болады. Бізде пандемия кезінде үлкен деректерді қолданудың оң тәжірибесі бар, онда Компанияның әзірлемелері дәрігерлер мен ел билігіне көлік артериялары мен қоғамдық мекемелерге жүктемені біркелкі бөлу арқылы коронавирустың таралу қаупін азайтуға мүмкіндік берді.

Сол сияқты, үлкен деректерді пайдалана отырып, біз өзіміздің коммерциялық кәсіпорындарымызға олардың тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді тұтынушылармен өзара іс-қимылының неғұрлым тиімді желісін құруға көмектесеміз. Бұл ретте Big Data құралдарын пайдалану есебінен қазақстандық кәсіпкерліктің шығындарын оңтайландыру қосымша қаражатты босатады. Олар экономиканың барлық салаларында, оның ішінде «Қазақтелеком» АҚ компаниясының жаңа әзірлемелері есебінен бизнес-процестерді одан әрі жаңғыртуға бағытталуы мүмкін: бұл әрбір жаңа айналымда тек біздің Компаниямыздың ғана емес, сонымен қатар оның клиенттерінің де кірістерін ұлғайтатын дәл сол револьверлік әсер. Алайда, мұндай процесті үнемі қамтамасыз ету үшін біз алдын-ала жұмыс жасауымыз керек: тұтынушыға бір өнімді ұсына отырып, болашақта оны дамыту бойынша практикалық әзірлемелерге ие болуымыз керек.

Осы жерде мен Компания менеджментін жаппай инвестициялық саясат жүргізуде қолдайтын акционерлерімізге терең ризашылығымды білдіргім келеді. Компанияның тұрақты дамуы бір сәттік кірісті арттырудан гөрі тиімдірек деп сену өте әділетті, өйткені мұндай толыққанды даму тек сыртқы жағымсыз факторлардың әсерінен жарылып кетуі мүмкін «көпіршік» нарығында «үрлеусіз» өз акцияларының құны мен кірістілігін арттыруға мүмкіндік береді. Нарықтардағы бүгінгі жағдай осыны растайды — 2022 жылдың ақпан айының соңында көптеген компаниялардың бағалы қағаздары құнының құлдырауы кезінде «Қазақтелеком» АҚ жай акциялары шамамен 35 мың теңге бағалық диапазонда болды, бірақ бір жыл бұрын олар 27 мың теңге тұрды.

Құрметті акционерлер, инвесторлар, клиенттер мен серіктестер, бұл көрсеткіш, сондай-ақ біздің қаржы-шаруашылық қызметіміздің басқа да көрсеткіштері біздің Компаниямыздың 10 жылдан астам бойы өсуі шын мәнінде сапалы болып табылатынын, оның тұрақтылығы мен орнықтылығына кепілдік беретінін көрсетеді. Мен мұны менеджментіміздің басты жетістіктерінің бірі деп санаймын және Компанияны дамытудың дәл осы моделі бізге қазіргі жағдайдың барлық жағымсыз салдарын ойдағыдай еңсеруге және Қазақстан экономикасының басқа секторларындағы осы жағымсыз салдарды жою үшін тірек болуға көмектеседі деп сендіре аламын: біз үшін клиенттеріміздің қаржылық және экономикалық «денсаулығы» өте маңызды, сондықтан біз ұлттық экономиканы дамытудың қозғаушы күштерінің біріне айналуға дайынбыз.

Өткен жылы біз бірқатар жаңа өнімдерді іске қостық және біз үшін мүлдем жаңа нарықтарға шықтық: 2021 жылы қабылданған барлық маңызды оқиғалар мен шешімдер жылдық есепте көрініс тапты, оны сіздердің назарларыңызға ұсынуға қуаныштымын. Онда сіздер Компанияның қызметі бағаланатын негізгі индикаторларды таба аласыз — техникалық, қаржылық және

салалық көрсеткіштер, нарықтың әртүрлі сегменттеріндегі жұмысты талдау, жобаларды іске асыру барысы, сондай-ақ еншілес компаниялардың қызметі туралы ақпарат және алдағы кезеңге арналған жоспарлар. Осы жылы алдымызға қойған барлық міндеттеріміздің орындалғанын, барлық мақсаттарымызға қол жеткізілгенін тағы да атап өткім келеді, сонымен бір мезгілде біз өз құзыретімізді, оның ішінде Internet of Things, Big Data, жүйелік интеграция және басқа да бірқатар салаларда ұлғайтуды жалғастырдық.

2021 жылы біздің Компания қызметінің қаржылық құраушысы табыс тұрғысынан да, мақсатты пайдалылық және акционерлер үшін табыстылықты қамтамасыз ету бойынша барлық міндеттемелерді орындау тұрғысынан да табысты болды. Біз «Қазақтелеком» АҚ-ның бизнес экожүйесінде трансформациялау жөніндегі жұмыстарымызды табысты жалғастырдық және телеком-саладағы көшбасшылықты нығайттық — бұл бизнестің базалық бөлігі, ол бізге әлі де негізгі түсім үлесін әкеледі. Біз ұсынатын қызметтердің сапасы абоненттердің адалдығына әкеледі, клиенттік базаны үнемі өсуі соның куәсі. EBITDA көрсеткіштерінің нақты деңгейі / пайыздық шығындар және EBITDA қарызы 2021 жылға жоспарланған деңгейден гөрі жақсы және 2020 жылға қарағанда едәуір жақсы, ал Компания борышының қалыпты мөлшері бүгінгі шындықта оның тұрақтылығының негізгі сипаттамаларының біріне айналады.

Біздің бұл бағыттағы күш-жігеріміз тәуелсіз халықаралық бағалаумен расталды: Мәселен, Standard&Poor's Global Ratings агенттігінің талдаушылары 2021 жылы қазан айындағы есебінде Компанияға бұрын берілген BB+ деңгейін (болжам «Тұрақты») растады, бұл рентабельділіктің жоғары көрсеткіштерін және операциялық қызметтен пайда болатын бос ақша ағынының елеулі шамасы кезіндегі борыштың қалыпты деңгейін ерекше атап өтті.

Дәл осы пікірлер 2021 жылғы желтоқсанда Fitch Ratings агенттігі тарапынан «Қазақтелеком» АҚ-ның кредиттік әлеуетін бағалау негізіне алынды, ол біздің Компаниямыздың рейтингін BBB- (болжам «Тұрақты») деңгейінде растады, яғни халықаралық талдамалық құрылымдар елдің ең ірі телеком-операторы кірістердегі оңтайлы

теңгерімге қол жеткізді деп есептейді және осымен бір мезгілде және дамуда тоқтамауға және акционерлердің барлық сұраныстарына жауап беруге мүмкіндік беретін шығындар.

Мен біздің Компаниямыздың барлық жетістіктері біз таңдаған бизнес-модельдің үлкен бейімделуімен байланысты деп есептедім және сенемін, ол «Қазақ-телеком» АҚ-ға операциялық тұрақтылықты сақтап, уақыт сын-қатерлеріне, адамдардың өмір салтын және тұтынушылық сұранысты өзгертуге тиімді әрекет етуге мүмкіндік береді. Біз клиенттермен өзара әрекеттесу формаларын үнемі және тез өзгертеміз, бұл біздің қызметтерімізді тұтынушы үшін мүмкіндігінше ыңғайлы етеді — өткен жылы біз пандемия кезінде дамыған онлайн-арналар желісін жетілдірдік және жаңа мүмкіндіктермен толықтырдық және бұл жұмысты 2022 жылы жалғастырамыз. Бұл мысал — біздің активтеріміздің акционерлік құнын арттыра отырып, ұзақ мерзімді перспективада жаһандық қоғамдық міндеттерді шешуге жәрдемдесу және өсу үшін жаңа ашылатын мүмкіндіктерді тиімді пайдалану үшін «Қазақтелеком» АҚ тұрақты жүргізетін бизнесті жаһандық қайта құру жөніндегі үлкен жұмыстың аз ғана бөлігі.

Біз басқарушылық күш-жігеріміздің шоғырлануын digital бағытына дәйекті және жүйелі түрде ауыстыратынымызды атап өтемін, бұл ішкі ұйымдық құрылымның функционалдыдан өнімге бағытталған эволюциясында көрінеді. Біз жаңа стратегиямыздың негізгі қағидаттарына нақты ұстанамыз, оған сәйкес Компания бірінші таңдау брендіне, цифрлық платформаға және тиімді ұйымға айналуы тиіс. Біздің осы бағыттағы әрекеттеріміз клиенттеріміздің оң бағасын алды. Қазіргі уақытта олардың көпшілігі компаниямен өзара әрекеттесудің онлайн құралдарын қолдануға түпкілікті көшті, ал біз өткен жылдың көктемінде іске қосқан TV+ телеплатформасы оны кез-келген гаджетте пайдалануға мүмкіндік береді, қысқа мерзімде 200 мың абоненттен тұратын аудиторияны жинады деп айту жеткілікті. Біздің өнімдеріміз Заттар интернеті, бірегей объектілерді тану, деректерді бұлтты сақтау және өңдеу, Big Data сервистері сияқты технологияларды пайдалана отырып жасалады — және алға қарай көз жүгіртіп, осы 2022 жылы біздің өнімдеріміздің қатары тағы да кеңейтілетін болады деп айтамын.

Трансформациялау бағдарламасының іске қосылуымен біз менеджментте икемді Agile-әдіснаманы пайдалана отырып, бизнес-процестерді басқару тәсілдерін қайта қарадық, енді «Қазақтелеком» АҚ құрылымының ішінде де, сондай-ақ нарықта да цифрландыру жылдам шешімдер практикасын енгізу және нақты нәтижеге нақты назар аудару арқылы іске асырылады. Осыған байланысты цифрландыру процесіне қатысатын негізгі кадрлық актив InDigiCo — онлайн-клиенттік жолдарды тікелей әзірлейтін және енгізетін B2C және B2B команда-

лары) цифрлық құзыреттер орталығына айналады. Бұл бізге 2021 жылы шамамен 6 млрд теңгені құраған Serpin трансформациялау бағдарламасын іске асырудан алған қаржылық әсерімізді айтарлықтай арттыруға мүмкіндік береді. Бұл ретте, сөзсіз, «Қазақтелеком» АҚ-тың табысты дамуының негізі технологиялар емес, оларды құратын адамдар болып табылады, сондықтан Компания қызметкерлердің шығармашылық әлеуетін ашу үшін барлық жағдайларды жасай отырып, олардың әлеуметтік қорғалу қағидаттарын бұлжытпай ұстанады. Кадрларға деген мұндай көзқарас, басқалармен қатар, «Қазақтелеком» АҚ-ның ең күрделі уақытта табысқа жетуінің кепілі болып табылады.

2022 жылы біз барлық күш-жігерімізді абоненттеріміз үшін ең жақсы телекоммуникациялық провайдер және осы саладағы ең жақсы жұмыс беруші болуға бағыттаймыз. Бұл үшін біз абоненттердің сапалық және сандық қажеттіліктерін ескере отырып, оларға арналған тарифтік желіні жетілдіруді, жеке және корпоративтік клиенттер үшін цифрлық қызметтер портфелін кеңейтуді жалғастыратын боламыз. Адал, жауапты және клиентке бағдарланған телеком-оператор ретінде «Қазақтелеком» АҚ деректерді адал пайдалануға және ақпаратты қорғауға ерекше назар аударатын болады. Біз төртінші буын желілерін дамыту процестерін тоқтатпаймыз, бірақ сонымен бір мезгілде елде заттар интернетін дамытуға, ақылды қалалар, пилотсыз көлік, телемедицина элементтерін пайдалануды әдетке айналдыруға, сайып келгенде, әрбір қазақстандықтың өмірін жақсартуға көмектесетін 5G стандартын іске қосуға жедел көшуді көздеп, компанияның инфрақұрылымын белсенді түрде жаңғыртатын боламыз.

Қорытындылай келе, мен Директорлар кеңесінің, Басқарманың барлық мүшелеріне және Компанияның барлық қызметкерлеріне олардың адалдығы, креативтілігі және кәсібилігі үшін шынайы алғысымды білдіргім келеді. Біздің ұжым маған Біздің компания үшін жүзеге асырылмайтын міндеттердің, қол жеткізбейтін мақсаттардың жоқтығына сенімділік береді және мен жақын арада жаңа цифрлық сегменттерде бизнес құра алатынымызға, желілік инфрақұрылымды технологиялық трансформациялау жөніндегі жаңа бағдарламаларды іске қоса алатынымызға және «Қазақтелеком» АҚ-ны мүлдем жаңа сапалы деңгейге шығара алатынымызға сенімдімін. Клиенттеріміздің, серіктестеріміздің және акционерлеріміздің қолдауымен біз алға қойған барлық мақсаттарымызға қол жеткізе аламыз.